

Sygn. akt IV CZ 30/16

POSTANOWIENIE

Dnia 10 czerwca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska (przewodniczący)

SSN Józef Frąckowiak

SSN Władysław Pawlak (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku G. W.

przy uczestnictwie D. Z.

o wpis w księdze wieczystej,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 10 czerwca 2016 r.,

zażalenia uczestnika postępowania

na postanowienie Sądu Okręgowego w B.

z dnia 9 lutego 2016 r.,

1. oddała zażalenie;

**2. zasądza od uczestnika na rzecz wnioskodawczynie kwotę
120 (sto dwadzieścia) zł, tytułem zwrotu kosztów postępowania
zażaleniowego.**

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem, Sąd Okręgowy w B. odrzucił skargę kasacyjną uczestnika D. Z. od postanowienia tego Sądu z dnia 28 października 2015 r. oddalającego apelację uczestnika od postanowienia Sądu Rejonowego w B., którym utrzymał w mocy wpis Referendarza sądowego w księdze wieczystej.

W uzasadnieniu wyjaśnił, że pomimo wezwania, pełnomocnik uczestnika nie dołączył w terminie tygodniowym pełnomocnictwa umocowującego do wniesienia skargi kasacyjnej i reprezentacji uczestnika w postępowaniu przed Sądem Najwyższym.

Jako podstawę prawną orzeczenia wskazał przepis art. 398⁶ § 2 k.p.c.

W zażaleniu uczestnik domaga się uchylenia powyższego postanowienia.

Zarzucił naruszenie przepisów prawa procesowego, a to: art. 91 k.p.c., przez nie uwzględnienie, iż pełnomocnictwa z dnia 3 sierpnia 1997 r. oraz z dnia 2 sierpnia 2007 r. nie obejmują z mocy samego prawa umocowania do łączących się ze sprawą czynności procesowych, w tym zastępstwa przed Sądem Najwyższym; art. 130 § 1¹ k.p.c., przez pominięcie faktu, iż uczestnik mieszka w Australii, a przez to dołączenie żadanego pełnomocnictwa do reprezentacji przed Sądem Najwyższym w terminie tygodniowym nie było możliwe.

W odpowiedzi na zażalenie wnioskodawczyni G. W. wniosła o jego oddalenie z zasądzeniem kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Oba pełnomocnictwa, zarówno z dnia 3 stycznia 1997 r., jak i z dnia 2 sierpnia 2007 r. nie obejmowały umocowania do wniesienia skargi kasacyjnej i reprezentacji uczestnika w postępowaniu przed Sądem Najwyższym. Według treści pierwszego z tych dokumentów, radca prawny R. M. został upoważniony do zarządu i administrowania majątkiem uczestnika, w tym do reprezentowania interesów w stosunku do osób fizycznych i prawnych dotyczących współwłasności nieruchomości nabytej w drodze spadku po ojcu R. Z. (k. 226). Z kolei pełnomocnictwo z dnia 2 sierpnia 2007 r., w którym jako podstawę powołano art. 96 k.p.c., art. 87 k.p.c. i art. 32 k.p.a., zawierało umocowanie do prowadzenia sprawy przed Sądem Rejonowym w B. w przedmiocie wniosku o wpis prawa własności tej

nieruchomości na podstawie dziedziczenia, przed wszystkimi instancjami, aż do jej prawomocnego zakończenia (k. 227).

Stosownie do art. 91 k.p.c., pełnomocnictwo procesowe obejmuje z mocy samego prawa umocowanie do: wszystkich łączących się ze sprawą czynności procesowych, nie wyłączając powództwa wzajemnego, skargi o wznowienie postępowania i postępowania wywołanego ich wniesieniem, jak też wniesieniem interwencji głównej przeciwko mocodawcy; wszelkich czynności dotyczących zabezpieczenia i egzekucji; udzielenia dalszego pełnomocnictwa procesowego adwokatowi lub radcy prawnemu; zawarcia ugody, zrzeczenia się roszczenia albo uznania powództwa, jeżeli czynności te nie zostały wyłączone w danym pełnomocnictwie; odbioru kosztów procesu od strony przeciwnej.

W uchwale składu 7 sędziów z dnia 5 czerwca 2008 r., III CZP 142/07 (OSNC 2008/11/122), Sąd Najwyższy dokonał wykładni pojęcia „sprawy” w rozumieniu art. 91 pkt 1 k.p.c. wskazując, że skoro celem postępowania wywołanego wniesieniem skargi kasacyjnej jest wyłącznie kontrola legalności orzeczenia, a nie zaś rozpoznanie sprawy, w której zostało ono wydane, to wniesienie skargi w znaczeniu techniczno-procesowym wszczyna nową sprawę (por. także postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 2015 r., I CZ 5/15 nie publ.). W konsekwencji, pełnomocnictwo procesowe nie obejmuje z mocy samego prawa umocowania do wniesienia skargi kasacyjnej i udziału w postępowaniu kasacyjnym.

W związku z tym, Przewodniczący składu Sądu drugiej instancji prawidłowo wezwał radcę prawnego, składającego imieniem uczestnika skargę kasacyjną, o dołączenie pełnomocnictwa upoważniającego do występowania w postępowaniu przed Sądem Najwyższym. Nadmienić trzeba, że w dokumencie pełnomocnictwa z dnia 2 sierpnia 2007 r. jest mowa o czynnościach przed wszystkimi instancjami, aż do prawomocnego zakończenia sprawy. Tymczasem postępowanie kasacyjne jest wszczynane po uprawomocnieniu się orzeczenia (art. 398¹ § 1 k.p.c., art. 519¹ § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.) i nie jest ono kolejną instancją. Nadto w pełnomocnictwie tym powołano się na przepis art. 87 k.p.c., a nie na art. 87¹ § 1 k.p.c., który normuje zasady dotyczące reprezentacji przed Sądem Najwyższym.

Przewodniczący składu Sądu drugiej instancji prawidłowo również określił termin tygodniowy do uzupełnienia braku formalnego skargi kasacyjnej. Wykluczone jest stosowanie terminu z art. 130 § 1¹ k.p.c., skoro art. 398⁶ § 1 k.p.c. jest przepisem szczególnym, regulującym wzywianie do uzupełnienia usuwalnych braków formalnych skargi kasacyjnej, do samodzielnego wniesienia której strona nie mająca zdolności postulacyjnej nie jest uprawniona (art. 87¹ k.p.c.). Powołany przepis art. 130 § 1¹ k.p.c. zakłada złożenie pisma procesowego przez stronę zamieszkałą lub mającą siedzibę za granicą, która nie ma w kraju przedstawiciela (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 stycznia 2013 r., II CZ 158/12, nie publ.).

Zawarty w piśmie procesowym z dnia 8 lutego 2016 r. wniosek o przedłużenie terminu do uzupełnienia braku formalnego skargi kasacyjnej nie mógł odnieść zamierzonego skutku prawnego, gdyż termin określony w art. 398⁶ § 1 k.p.c. jest terminem ustawowym, który nie podlega przedłużeniu (w przeciwieństwie do terminu sądowego – art. 166 k.p.c.), natomiast może zostać przywrócony na ogólnych zasadach.

Z powyższych względów, Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c.

O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono na podstawie art. 398²¹ k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., art. 397 § 2 k.p.c. i art. 520 § 3 k.p.c. k.p.c. Na zasądzone koszty składa się wynagrodzenie za zastępstwo procesowe ustalone według minimalnej stawki taryfowej (§ 13 ust. 2 pkt 2 w zw. z § 11 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, j. t. Dz. U. z 2013 r., poz. 461 ze zm. w zw. z § 21 i 23 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r., w sprawie opłat za czynności adwokackie, Dz. U. poz. 1800).

db

kc